

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร” มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ ศึกษาข้อมูลทั่วไป จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นการพรรณนาให้เห็นลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยแสดงเป็นค่าความถี่ และร้อยละ

๔.๒ ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามรายด้าน เป็นการอธิบายโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๔.๓ เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เป็นการดำเนินการทดสอบสมมติฐาน และอธิบายโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

๔.๔ ศึกษาข้อเสนอแนะทางการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

๔.๑ ศึกษาข้อมูลทั่วไป จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นการพรรณนาให้เห็นลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยแสดงเป็นค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปในด้านอายุ

	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อายุ	๑๖ – ๒๐ ปี	๖	๕.๘
	๒๑ – ๒๕ ปี	๓๓	๓๒.๐
	๒๖ – ๓๐ ปี	๒๔	๒๓.๓
	๓๑ – ๓๕ ปี	๒๐	๑๙.๔
	๓๖ – ๔๐ ปี	๒๐	๑๙.๔
	๔๑ – ๔๕ ปี	--	--
	๔๖ – ๕๐ ปีขึ้นไป	--	--
	รวม	๑๐๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๒๑ – ๒๕ ปี จำนวน ๓๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐ และรองลงมาคือ อายุ ๒๖ – ๓๐ ปี จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓, อายุ ๓๑ – ๓๕ ปี จำนวน ๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔, อายุ ๓๖ – ๔๐ ปี จำนวน ๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปในด้านพรรษา

	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พรรษา	๑ – ๕	๔๓	๔๑.๗
	๖ – ๑๐	๑๘	๑๗.๕
	๑๑ – ๑๕	๒๙	๒๘.๒
	๑๖ – ๒๐	๗	๖.๘
	๒๑ พรรษาขึ้นไป	๖	๕.๘
	รวม	๑๐๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพรรษา ๑ – ๕ จำนวน จำนวน ๔๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ มากที่สุด รองลงมาเป็นผู้มีพรรษา ๑๑ – ๑๕ จำนวน ๒๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒, ที่มีพรรษา ๖ – ๑๐ จำนวน ๑๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕, ที่มีพรรษา ๑๖ – ๒๐ จำนวน ๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๖.๘, และ ๒๑ พรรษาขึ้นไป จำนวน ๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕.๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปในด้านการศึกษาทางโลก

	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(รูป)	ร้อยละ
การศึกษา ทางโลก	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑๘	๑๗.๕
	มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๒๕	๒๔.๓
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕	๑๔.๖
	ปริญญาตรี	๔๕	๔๓.๗
	ปริญญาโท	--	--
	ปริญญาเอก	--	--
รวม		๑๐๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาชั้นปริญญาตรี จำนวน ๔๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๗ มากที่สุด และรองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕, และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปในด้านการศึกษาทางธรรม

	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(รูป)	ร้อยละ
การศึกษาทางธรรม	นักธรรมชั้นตรี	๒๔	๒๓.๓
	นักธรรมชั้นโท	๒๒	๒๑.๔
	นักธรรมชั้นเอก	๕๗	๕๕.๓
รวม		๑๐๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาทางธรรมในระดับ
 นักธรรมชั้นเอก จำนวน ๕๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓ มากที่สุด และรองลงมาได้แก่ผู้ที่จบ
 นักธรรมชั้นตรี จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓, และเป็นผู้ที่จบนักธรรมโท จำนวน ๒๒
 รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปในด้านการศึกษาทางบาลี

	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(รูป)	ร้อยละ
การศึกษาทางบาลี	ปธ. ๑ – ๒	๖๔	๖๒.๑
	ปธ. ๓	๒๘	๒๗.๒
	ปธ. ๔	๘	๗.๘
	ปธ. ๕	๓	๒.๙
	ปธ. ๖	--	--
	ปธ. ๗	--	--
	ปธ. ๘	--	--
	ปธ. ๙	--	--
	รวม	๑๐๓	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๕ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาทางธรรมชั้น
 ปธ. ๑ – ๒ จำนวน ๖๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑ มากที่สุด และรองลงมา ปธ. ๓ จำนวน ๒๘
 รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒, ปธ. ๔ จำนวน ๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๗.๘, และปธ. ๕ จำนวน ๓ รูป
 คิดเป็นร้อยละ ๒.๙ ตามลำดับ

๔.๒ ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามรายด้าน เป็นการอธิบายโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ ๔.๖ แสดงผลวิเคราะห์ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

ที่	การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑.	ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	๓.๔๑	๐.๗๑	มาก
๒.	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	๓.๔๒	๐.๖๓	มาก
๓.	ด้านสื่อการเรียนการสอน	๓.๘๓	๐.๖๓	มาก
๔.	ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	๓.๕๐	๐.๕๘	มาก
รวม		๓.๕๔	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ การจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ๑ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๘๓), ๒ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๕๐), ๓ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๔๒), และ ๔ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๔๑), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงผลการวิเคราะห์ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑	โครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนมีการกำหนดที่ชัดเจน	๓.๔๖	๐.๙๘	มาก
๒	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับการเรียนรู้	๓.๖๓	๐.๙๒	มาก
๓	หลักสูตรมีการกำหนดคำอธิบายรายวิชาชัดเจน	๓.๓๙	๐.๘๔	มาก
๔	หลักสูตรมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	๓.๔๒	๐.๘๗	มาก
๕	หลักสูตรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ชัดเจน	๓.๒๘	๐.๙๐	มาก
๖	หลักสูตรมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรชัดเจน	๓.๓๙	๐.๘๘	มาก
๗	หลักสูตรมีบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน	๓.๒๔	๐.๗๙	มาก
๘	หลักสูตรมีการทำหลักสูตรในการเรียนรู้	๓.๔๖	๐.๗๖	มาก
๙	มีการวัดและประเมินหลักสูตรก่อนนำไปจัดการเรียนการสอน	๓.๔๑	๐.๗๗	มาก
รวม		๓.๔๑	๐.๗๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ การจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๔๑) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = ๓.๖๓), รองลงมาได้แก่ โครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนมีการกำหนดที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๔๖), หลักสูตรมีการทำหลักสูตรในการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = ๓.๔๖), หลักสูตรมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๔๒), มีการวัดและประเมินหลักสูตรก่อนนำไปจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๔๑), หลักสูตรมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๓๙), หลักสูตรมีการกำหนดคำอธิบายรายวิชาชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๓๙), หลักสูตรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๒๘), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ หลักสูตรมีบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๒๔) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงผลการวิเคราะห์ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑.	โครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนสอนชัดเจน	๓.๔๘	๐.๖๕	มาก
๒.	กิจกรรมการเรียนตรงกับเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน	๓.๒๖	๐.๗๔	มาก
๓.	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	๓.๔๙	๐.๗๒	มาก
๔.	บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนสอน	๓.๔๘	๐.๘๓	มาก
๕.	รูปแบบการเรียนการสอนมีความหลากหลาย	๓.๕๑	๐.๘๓	มาก
๖.	กิจกรรมการเรียนการสอนตรงกับความต้องการของผู้เรียน	๓.๔๙	๐.๗๙	มาก
๗.	กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมและทันเหตุการณ์ปัจจุบัน	๓.๓๘	๐.๗๑	มาก
๘.	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	๓.๒๙	๐.๖๘	มาก
รวม		๓.๔๒	๐.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ การจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๔๒) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ($\bar{X}$ = ๓.๕๑), กิจกรรมการเรียนการสอนตรงกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X}$ = ๓.๔๙), กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์ ($\bar{X}$ = ๓.๔๙), บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๔๘), โครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนสอนชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๔๘), กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมและทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X}$ = ๓.๓๘), กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับการวัดและประเมินผล ($\bar{X}$ = ๓.๒๙), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กิจกรรมการเรียนการสอนตรงกับเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๒๖), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ แสดงผลการวิเคราะห์ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านสื่อการเรียนการสอน

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑.	โครงสร้างของสื่อการเรียนการสอนมีความชัดเจน	๓.๕๘	๐.๗๙	มาก
๒.	สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย	๓.๘๒	๐.๖๙	มาก
๓.	สื่อการสอนที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	๓.๗๑	๐.๗๙	มาก
๔.	สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	๓.๘๕	๐.๘๖	มาก
๕.	การใช้สื่อการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง	๓.๘๘	๐.๗๙	มาก
๖.	การใช้สื่อที่เหมาะสมกับวิธีการสอน	๓.๗๖	๐.๗๘	มาก
๗.	มีการสนับสนุนการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	๔.๐๐	๐.๗๗	มาก
๘.	สื่อการเรียนการสอนสัมพันธ์กับขนาดของกลุ่มผู้เรียนและกิจกรรม	๓.๙๔	๐.๖๙	มาก
๙.	สื่อการเรียนการสอนน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	๓.๙๔	๐.๖๙	มาก
รวม		๓.๘๓	๐.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ การจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๘๓), และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการสนับสนุนการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = ๔.๐๐), สื่อการเรียนการสอนสัมพันธ์กับขนาดของกลุ่มผู้เรียนและกิจกรรม ($\bar{X}$ = ๓.๙๔), สื่อการเรียนการสอนน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X}$ = ๓.๙๔), การใช้สื่อการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ด้วยตัวเอง ($\bar{X}$ = ๓.๘๘), สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน ($\bar{X}$ = ๓.๘๕), สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ($\bar{X}$ = ๓.๘๒), การใช้สื่อที่เหมาะสมกับวิธีการสอน ($\bar{X}$ = ๓.๗๖), สื่อการสอนที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X}$ = ๓.๗๑), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โครงสร้างของสื่อการเรียนการสอนมีความชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๕๘), ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงผลการวิเคราะห์ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
๑.	โครงสร้างการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน	๓.๓๕	๐.๗๗	มาก
๒.	บุคลากรรับผิดชอบการมีความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผล	๓.๓๓	๐.๗๗	มาก
๓.	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน	๓.๕๐	๐.๕๕	มาก
๔.	การวัดและประเมินผลตรงกับจุดประสงค์การเรียนการสอน	๓.๔๙	๐.๕๕	มาก
๕.	การวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	๓.๔๗	๐.๖๕	มาก
๖.	เครื่องมือการวัดและประเมินผลมีความเป็นรูปธรรม	๓.๔๓	๐.๗๗	มาก
๗.	มีการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการเรียนการสอน	๓.๖๗	๐.๖๘	มาก
๘.	การวัดและประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียน	๓.๖๒	๐.๗๘	มาก
๙.	การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	๓.๖๒	๐.๖๘	มาก
รวม		๓.๕๐	๐.๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ การจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.50$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.67$), การวัดและประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรการเรียน ($\bar{X} = 3.62$), การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.62$), การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.50$), การวัดและประเมินผลตรงกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.49$), การวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย ($\bar{X} = 3.47$), เครื่องมือการวัดและประเมินผลมีความเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.43$), โครงสร้างการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน

($\bar{X}$ = ๓.๓๕), และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บุคลากรรับผิดชอบการมีความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผล ($\bar{X}$ = ๓.๓๓), ตามลำดับ

๔.๓ เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นการดำเนินการทดสอบสมมติฐาน และอธิบายโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ตารางที่ ๔.๑๑ เปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครจำแนกตามอายุ และอธิบายโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การจัดการเรียนการสอนจำแนกตามอายุ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	Between Groups	๑๕.๙๘๕	๔	๓.๙๙๖	๑๐.๗๑๑	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๓๖.๕๖๓	๙๘	๐.๓๗๓		
	total	๕๒.๕๔๘	๑๐๒			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	Between Groups	๑๓.๘๕๔	๔	๓.๔๖๓	๑๒.๔๕๒	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๒๗.๒๕๗	๙๘	๐.๒๗๘		
	total	๔๑.๑๑๐	๑๐๒			
ด้านสื่อการเรียนการสอน	Between Groups	๘.๐๘๕	๔	๒.๐๒๑	๖.๐๓๔	๐.๐๐๐
	Within Groups	๓๒.๘๒๕	๙๘	๐.๓๓๕		
	total	๔๐.๙๑๐	๑๐๒			
ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน	Between Groups	๑๕.๐๘๙	๔	๓.๗๗๒	๑๘.๗๔๔	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๑๙.๗๒๒	๙๘	๐.๒๐๑		
	total	๓๔.๘๑๑	๑๐๒			
รวม	Between Groups	๑๑.๗๗๖	๔	๒.๙๔๔	๑๕.๑๗๗	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๑๙.๐๑๐	๙๘	๐.๑๙๔		
	total	๓๐.๗๘๖	๑๐๒			

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่ามีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐาน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ (Scheffe) ตามรายด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	๑๐-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑-๒๕	๒๖-๓๐	๓๑-๓๕	๓๖-๔๐	๔๑-๔๕	๔๖-๕๐
	--	--	๒.๐๐	๓.๕๖	๓.๔๓	๓.๗๖	๓.๒๑	--	--
๑๐-๑๕	--	-	๒.๐๐	๓.๕๖	๓.๔๓	๓.๗๖	๓.๒๑	-	-
๑๖-๒๐	๒.๐๐	-	-	-๑.๕๖	-๑.๔๓	-๑.๗๖	-๑.๒๑	-	-
๒๑-๒๕	๓.๕๖	-			๐.๑๓	-๐.๒๐	๐.๓๕	-	-
๒๖-๓๐	๓.๔๓	-				-๐.๓๓	๐.๒๒	-	-
๓๑-๓๕	๓.๗๖	-					๐.๕๕	-	-
๓๖-๔๐	๓.๒๑	-						-	-
๔๑-๔๕	-	-						-	-
๔๖-๕๐	-	-						-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มอายุต่างๆ มีทัศนคติในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และกลุ่มที่มีอายุ ๒๑-๒๕, ๒๖-๓๐, ๓๑-๓๕, และ ๓๖-๔๐ มีความเห็นด้านหลักสูตรการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มที่มี อายุ ๑๖-๒๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	๑๐-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑-๒๕	๒๖-๓๐	๓๑-๓๕	๓๖-๔๐	๔๑-๔๕	๔๖-๕๐
	--	--	๒.๑๒	๓.๕๙	๓.๕๐	๓.๖๘	๓.๑๘	--	--
๑๐-๑๕	--	-						-	-
๑๖-๒๐	๒.๑๒	-	-	-๑.๔๗	-๑.๓๘	-๑.๕๖	-๑.๐๖	-	-
๒๑-๒๕	๓.๕๙	-		-	๐.๐๙	-๐.๐๙	๐.๑๔	-	-
๒๖-๓๐	๓.๕๐	-	-	-	-	-๐.๑๘	๐.๓๒	-	-
๓๑-๓๕	๓.๖๘	-	-	-	-	-	๐.๕๐	-	-
๓๖-๔๐	๓.๑๘	-						-	-
๔๑-๔๕	-	-						-	-
๔๖-๕๐	-	-						-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มอายุต่างๆ มีทัศนคติในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และกลุ่มที่มีอายุ ๒๑-๒๕, ๒๖-๓๐, ๓๑-๓๕, และ ๓๖-๔๐ มีความเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มที่มี อายุ ๑๖-๒๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ในด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	๑๐-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑-๒๕	๒๖-๓๐	๓๑-๓๕	๓๖-๔๐	๔๑-๔๕	๔๖-๕๐
	--	--	๓.๐๐	๔.๐๔	๓.๕๙	๔.๐๖	๓.๗๙	--	--
๑๐-๑๕	--	-						-	-
๑๖-๒๐	๓.๐๐	-	-	-๑.๐๔	-๐.๕๙	-๑.๐๖	-๐.๗๙	-	-
๒๑-๒๕	๔.๐๔	-	-	-	๐.๔๕	-๐.๐๒	๐.๒๕	-	-
๒๖-๓๐	๓.๕๙	-	-	-	-	-๐.๑๑	-๐.๒๐	-	-
๓๑-๓๕	๔.๐๖	-	-	-	-	-	๐.๒๗	-	-
๓๖-๔๐	๓.๗๙	-	-	-	-	-	-	-	-
๔๑-๔๕	-	-						-	-
๔๖-๕๐	-	-						-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า กลุ่มอายุต่างๆ มีทัศนคติในด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และกลุ่มที่มีอายุ ๒๑-๒๕, ๒๖-๓๐, ๓๑-๓๕, และ ๓๖-๔๐ มีความเห็นในด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มที่มี อายุ ๑๖-๒๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ในด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน

การจัดการ เรียนการสอน	$\bar{X}$	๑๐-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑-๒๕	๒๖-๓๐	๓๑-๓๕	๓๖-๔๐	๔๑-๔๕	๔๖-๕๐
	--	--	๒.๕๕	๓.๕๘	๓.๒๗	๔.๑๑	๓.๓๑	--	--
๑๐-๑๕	--	-						-	-
๑๖-๒๐	๒.๕๕	-	-	-๑.๐๓	-๐.๗๒	-๑.๕๖	-๐.๗๖	-	-
๒๑-๒๕	๓.๕๘	-	-	-	๐.๓๑	-๐.๕๓	๐.๒๗	-	-
๒๖-๓๐	๓.๒๗	-	-	-	-	-๐.๘๔	-๐.๐๔	-	-
๓๑-๓๕	๔.๑๑	-	-	-	-	-	๑.๐๑	-	-
๓๖-๔๐	๓.๓๑	-	-	-	-	-	-	-	-
๔๑-๔๕	-	-						-	-
๔๖-๕๐	-	-						-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนก ธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ใน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มอายุต่างๆ มีทัศนคติในด้านการ วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และ กลุ่มที่มีอายุ ๒๑-๒๕, ๒๖-๓๐, ๓๑-๓๕, และ ๓๖-๔๐ มีความเห็นในด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่ากลุ่มที่มีอายุ ๑๖-๒๐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามพรรษา และอธิบายโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การจัดการเรียนการสอนจำแนกตามพรรษา		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	Between Groups	๑๕.๙๘๕	๔	๓.๙๙๖	๑๐.๗๑๑	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๓๖.๕๖๓	๙๘	๐.๓๗๓		
	total	๕๒.๕๔๘	๑๐๒			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	Between Groups	๑๓.๘๕๔	๔	๓.๔๖๓	๑๒.๔๕๒	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๒๗.๒๕๗	๙๘	๐.๒๗๘		
	total	๔๑.๑๑๐	๑๐๒			
ด้านสื่อการเรียนการสอน	Between Groups	๘.๐๘๕	๔	๒.๐๒๑	๖.๐๓๔	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๓๒.๘๒๕	๙๘	๐.๓๓๕		
	total	๔๐.๙๑๐	๑๐๒			
ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน	Between Groups	๑๕.๐๘๙	๔	๓.๗๗๒	๑๘.๗๔๔	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๑๙.๗๒๒	๙๘	๐.๒๐๑		
	total	๓๔.๘๑๑	๑๐๒			
รวม	Between Groups	๑๑.๗๗๖	๔	๒.๙๔๔	๑๕.๑๗๗	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๑๙.๐๑๐	๙๘	๐.๑๙๔		
	total	๓๐.๗๘๖	๑๐๒			

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ ศึกษาการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามพรรษา พบว่ามีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐาน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ (Scheffe) ตามรายด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามพรรษา เป็นรายคู่ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	๑-๕	๖-๑๐	๑๑-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑ ขึ้นไป
		๓.๒๘	๓.๔๖	๓.๔๗	๓.๓๑	๔.๐๐
๑-๕	๓.๒๘	-	-๐.๑๘	-๐.๑๙	-๐.๐๓	-๐.๒๗
๖-๑๐	๓.๔๖	-	-	-๐.๐๑	๐.๑๕	-๐.๕๔
๑๑-๑๕	๓.๔๗	-	-	-	๐.๑๖	-๐.๕๓
๑๖-๒๐	๓.๓๑	-	-	-	-	-๐.๖๙
๒๑ ขึ้นไป	๔.๐๐	-				-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มพรรษาต่าง ๆ มีทัศนคติในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีพรรษา ๖-๑๐, ๑๑-๑๕, ๑๖-๒๐, และ ๒๑ ปีขึ้นไป มีความเห็นด้านหลักสูตรการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มที่มีพรรษา ๑-๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามพรรษา เป็นรายคู่ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	๑-๕	๖-๑๐	๑๑-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑ ขึ้นไป
		๓.๓๑	๓.๓๙	๓.๔๔	๓.๖๐	๔.๐๐
๑-๕	๓.๓๑	-	-๐.๐๘	-๐.๑๓	-๐.๒๙	-๐.๖๙
๖-๑๐	๓.๓๙	-	-	-๐.๐๕	-๐.๒๑	-๐.๖๑
๑๑-๑๕	๓.๔๔	-	-	-	-๐.๑๖	-๐.๕๖
๑๖-๒๐	๓.๖๐	-	-	-	-	-๐.๔๐
๒๑ ขึ้นไป	๔.๐๐	-				-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า กลุ่มพรรษาต่าง ๆ มีทัศนคติในด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีพรรษา ๖-๑๐, ๑๑-๑๕, ๑๖-๒๐, และ ๒๑ ปีขึ้นไป มีความเห็นด้านการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มที่มีพรรษา ๑-๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามพรรษา เป็นรายคู่ในด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	๑-๕	๖-๑๐	๑๑-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑ ขึ้นไป
		๓.๖๓	๓.๗๕	๔.๑๖	๓.๗๖	๔.๐๐
๑-๕	๓.๖๓	-	-๐.๑๒	-๐.๕๓	-๐.๑๓	-๐.๓๗
๖-๑๐	๓.๗๕	-	-	-๐.๔๑	-๐.๐๑	-๐.๒๕
๑๑-๑๕	๔.๑๖	-	-	-	๐.๔๐	๐.๑๖
๑๖-๒๐	๓.๗๖	-	-	-	-	-๐.๒๔
๒๑ ขึ้นไป	๔.๐๐	-	-	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า กลุ่มพรรษาต่างๆ มีทัศนคติในด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีพรรษา ๖-๑๐, ๑๑-๑๕, ๑๖-๒๐, และ ๒๑ ปีขึ้นไป มีความเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มที่มี พรรษา ๑-๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามพรรษา เป็นรายคู่ในด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการ สอน	$\bar{X}$	๑-๕	๖-๑๐	๑๑-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑ ขึ้นไป
		๓.๕๕	๓.๖๔	๓.๒๐	๓.๖๕	๔.๐๐
๑-๕	๓.๕๕	-	-๐.๐๙	๐.๓๕	-๐.๑๐	-๐.๔๕
๖-๑๐	๓.๖๔	-	-	๐.๔๔	-๐.๐๑	-๐.๓๖
๑๑-๑๕	๓.๒๐	-	-	-	-๐.๔๕	-๐.๘๐
๑๖-๒๐	๓.๖๕	-	-	-	-	-๐.๓๕
๒๑ ขึ้นไป	๔.๐๐	-	-	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนก ธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ใน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มพรรษาต่าง ๆ มีทัศนคติในด้าน ด้าน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีพรรษา ๖-๑๐, ๑๑-๑๕, ๑๖-๒๐, และ ๒๑ ปีขึ้นไป มีความเห็นด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่ากลุ่มที่มีพรรษา ๑-๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางโลก และอธิบายโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การจัดการเรียนการสอนจำแนกตามการศึกษาทางโลก		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	Between Groups	๒.๗๗๑	๔	๐.๗๔๓	๑.๔๖๘	๐.๒๑๘
	Within Groups	๔๙.๕๗๗	๙๘	๐.๕๐๖		
	total	๕๒.๕๔๘	๑๐๒			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	Between Groups	๒.๗๔๗	๔	๐.๖๘๗	๑.๗๕๖	๐.๑๔๔
	Within Groups	๓๘.๓๖๑	๙๘	๐.๓๙๑		
	total	๔๑.๑๑๐	๑๐๒			
ด้านสื่อการเรียนการสอน	Between Groups	๕.๓๐๒	๔	๑.๓๒๕	๓.๖๔๘	๐.๐๐๘*
	Within Groups	๓๕.๖๐๘	๙๘	๐.๓๖๓		
	total	๔๐.๙๑๐	๑๐๒			
ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน	Between Groups	๔.๖๒๒	๔	๑.๑๕๕	๓.๗๕๑	๐.๐๐๗*
	Within Groups	๓๐.๑๘๗	๙๘	๐.๓๐๘		
	total	๓๔.๘๐๙	๑๐๒			
รวม	Between Groups	๑.๖๙๗	๔	๐.๔๒๕	๑.๔๓๑	๐.๒๒๗
	Within Groups	๒๙.๐๘๘	๙๘	๐.๒๙๗		
	total	๓๐.๗๘๕	๑๐๒			

หมายเหตุทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางโลก พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการวัดผลและประเมินการเรียนการสอน ส่วนนอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ (Scheffe) ตามรายด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางโลก เป็นรายคู่ในด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษาปีที่ ๓	มัธยมศึกษาปีที่ ๖	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		๓.๘๒	๔.๐๔	๓.๗๕	๓.๗๔	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๓.๘๒	-	-๐.๒๒	๐.๐๗	๐.๐๘	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๔.๐๔	-	-	๐.๒๙	๐.๐๓	-	-
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๗๕	-	-	-	๐.๐๑	-	-
ปริญญาตรี	๓.๗๔	-	-	-	-	-	-
ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า กลุ่มการศึกษาทางโลกต่าง ๆ มีทัศนคติในด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีการศึกษาทางโลกในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ต่ำกว่าปริญญาตรี, และปริญญาตรี มีความเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๓ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางโลก เป็นรายคู่ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	มัธยม ศึกษาปีที่ ๓	มัธยม ศึกษาปีที่ ๖	ต่ำกว่า ปริญญา ตรี	ปริญญา ตรี	ปริญญา โท	ปริญญา เอก
		๔.๐๔	๓.๒๔	๓.๙๑	๓.๒๙	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๔.๐๔	-	๐.๘๐	๐.๑๓	๐.๗๕	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๓.๒๔	-	-	-๐.๖๗	-๐.๐๕	-	-
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๙๑	-	-	-	๐.๖๒	-	-
ปริญญาตรี	๓.๒๙	-	-	-	-	-	-
ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนพบว่า กลุ่มการศึกษาทางโลกต่าง ๆ มีทัศนคติในวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีการศึกษาทางโลกในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖, และปริญญาตรี มีความเห็นวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่ม ต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๔ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกนักธรรม และอธิบายโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การจัดการเรียนการสอนจำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกธรรม		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	Between Groups	๑.๔๗๘	๓	๐.๔๙๓	๐.๙๕๕	๐.๔๑๗
	Within Groups	๕๑.๐๗๐	๙๙	๐.๕๑๖		
	total	๕๒.๕๔๘	๑๐๒			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	Between Groups	๓.๕๒๕	๓	๑.๑๗๕	๓.๐๙๕	๐.๑๓๐
	Within Groups	๓๗.๕๘๖	๙๙	๐.๓๘๐		
	total	๔๑.๑๑๐	๑๐๒			
ด้านสื่อการเรียนการสอน	Between Groups	๑.๕๙๙	๓	๐.๕๓๓	๑.๓๔๒	๐.๒๖๕
	Within Groups	๓๙.๓๑๒	๙๙	๐.๓๙๗		
	total	๔๐.๙๑๐	๑๐๒			
ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน	Between Groups	๑๑.๕๔๑	๓	๓.๘๔๗	๑๖.๓๖๖	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๒๓.๒๗๐	๙๙	๐.๒๓๕		
	total	๓๔.๘๑๑	๑๐๒			
รวม	Between Groups	๑.๓๖๖	๓	๐.๔๕๕	๑.๕๓๒	๐.๒๑๑
	Within Groups	๒๙.๔๒๑	๙๙	๐.๒๙๗		
	total	๓๐.๗๘๗	๑๐๒			

หมายเหตุทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกนักธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านการวัดผลและประเมินการเรียนการสอน ส่วนนอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ (Scheffe) ตามรายด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๕ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกนักธรรม เป็นรายคู่ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	นักธรรมตรี	นักธรรมโท	นักธรรมเอก
		๓.๖๐	๓.๑๙	๓.๕๘
นักธรรมตรี	๓.๖๐	-	๐.๔๑	๐.๐๒
นักธรรมโท	๓.๑๙	-	-	-๐.๓๙
นักธรรมเอก	๓.๕๘	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนพบว่า กลุ่มการศึกษาทางธรรม แผนกนักธรรม ต่าง ๆ มีทัศนคติในวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีการศึกษาทางธรรม แผนกนักธรรม กลุ่มนักธรรมชั้นตรี, และ นักธรรมโท มีความเห็นวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่ม นักธรรมเอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๖ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี และอธิบาย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

การจัดการเรียนการสอนจำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	Between Groups	๒.๔๔๕	๒	๑.๒๒๓	๒.๔๔๐	๐.๐๙๒
	Within Groups	๕๐.๑๐๓	๑๐๐	๐.๕๐๑		
	total	๕๒.๕๔๘	๑๐๒			
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	Between Groups	๑.๒๙๕	๒	๐.๖๔๗	๑.๖๒๖	๐.๒๐๒
	Within Groups	๓๙.๘๑๖	๑๐๐	๐.๓๙๘		
	total	๔๑.๑๑๐	๑๐๒			
ด้านสื่อการเรียนการสอน	Between Groups	๑๑๐.๗๓	๒	๕๕.๓๖๖	๑๘.๕๕๕	๐.๐๐๐*
	Within Groups	๒๙.๘๓๘	๑๐๐	๐.๒๙๘		
	total	๔๐.๙๑๐	๑๐๒			
ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน	Between Groups	๒.๗๐๙	๒	๑.๓๕๕	๔.๒๒๐	๐.๐๑๗*
	Within Groups	๓๒.๑๐๒	๑๐๐	๐.๓๒๑		
	total	๓๔.๘๑๑	๑๐๒			
รวม	Between Groups	๒.๘๕๖	๒	๑.๔๒๘	๕.๑๑๓	๐.๐๐๘
	Within Groups	๒๗.๙๓๑	๑๐๐	๐.๒๗๙		
	total	๓๐.๗๘๗	๑๐๒			

หมายเหตุ: * หมายถึงค่าทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน พระปริยัติธรรมแผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน ส่วนนอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ (Scheffe) ตามราย
ด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๗ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม
แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี เป็นรายคู่
ในด้านสื่อการเรียนการสอน

การจัดการ เรียนการสอน	$\bar{X}$	ปร.๑- ๒	ปร. ๓	ปร. ๔	ปร. ๕	ปร.๖	ปร. ๗	ปร. ๘	ปร. ๙
		๓.๗๗	๓.๙๔	๓.๗๗	๔.๓๓	-	-	--	--
ปร.๑-๒	๓.๗๗	-	-๐.๑๗	๐.๐๐	-๐.๕๖	-	-	-	-
ปร. ๓	๓.๙๔	-	-	๐.๑๗	-๐.๓๙	-	-	-	-
ปร. ๔	๓.๗๗	-	-	-	-๐.๕๖	-	-	-	-
ปร. ๕	๔.๓๓	-	-	-	-	-	-	-	-
ปร.๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปร. ๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปร. ๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปร. ๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรม
ของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในด้านสื่อ
การเรียนการสอนพบว่า กลุ่มการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี ต่าง ๆ มีทัศนคติในด้านสื่อการเรียน
การสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี
กลุ่ม ปร. ๔ มีความเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่ม ปร.๑-๒, ปร. ๓, ปร. ๕ อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๘ การเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนของสำนักเรียน พระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี เป็นรายคู่ ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	ปธ.๑-๒	ปธ. ๓	ปธ. ๔	ปธ. ๕	ปธ.๖	ปธ. ๗	ปธ. ๘	ปธ. ๙
		๓.๔๓	๓.๕๘	๓.๖๖	๓.๗๗	-	-	--	--
ปธ.๑-๒	๓.๔๓	-	-๐.๑๕	-๐.๒๓	-๐.๓๔	-	-	-	-
ปธ. ๓	๓.๕๘	-	-	-๐.๐๘	-๐.๑๙	-	-	-	-
ปธ. ๔	๓.๖๖	-	-	-	-๐.๑๑	-	-	-	-
ปธ. ๕	๓.๗๗	-	-	-	-	-	-	-	-
ปธ.๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปธ. ๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปธ. ๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปธ. ๙	-	-	-	-	-	-	-	-	-

นัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นรายคู่ในวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนพบว่า กลุ่มการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี ต่าง ๆ มีทัศนคติในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ กลุ่มที่มีการศึกษาทางธรรม แผนกบาลี กลุ่มปธ.๑-๒, มีความเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน มากกว่ากลุ่ม ปธ. ๓, ปธ. ๔, ปธ. ๕ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๔ ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถาม (Contents Analysis) ที่เป็นการถามปลายเปิดในคำถามที่เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒๙ แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนแผนกธรรมของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอน	N = ๑๐๓	
	ค่าความถี่	ร้อยละ
๑. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน		
ควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารที่ชัดเจน	๓๐	๒๙.๑๒
ควรมีการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์รายวิชาที่กำหนด	๒๕	๒๔.๒๗
๒. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน		
ควรจัดกิจกรรมที่ประกอบการเรียนรู้และน่าสนใจมากขึ้น	๔๐	๓๘.๘๓
ควรมีกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัยมากขึ้น	๒๙	๒๘.๑๕
๓. ด้านสื่อการเรียนการสอน		
ควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น	๒๗	๒๖.๒๑
สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนขาดความน่าสนใจ	๒๙	๒๘.๑๕
๔. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน		
การใช้เครื่องมือในการวัดผลควรจัดให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น	๒๙	๒๘.๑๕
การจัดบุคลากรและวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ชัดเจน	๒๐	๑๙.๔๑